

Zabezpieczenie i unikanie inwalidztwa. Reforma emerytury związanej ze zmniejszeniem zdolności do pracy.

Autor zwraca uwagę na szczególną cechę ustawowego ubezpieczenia emerytalnego, jaką jest jego zdaniem, obok zabezpieczenia dochodów na starość po zakończeniu pracy zarobkowej, również materialne zabezpieczenie osób, które z powodu ograniczeń zdrowotnych nie są w stanie w dalszym ciągu uczestniczyć w życiu zawodowym, lub robią to jedynie w bardzo ograniczonym zakresie. Warto podkreślić, że wspomniana cecha tego ubezpieczenia obowiązuje właściwie od jego powstania, czyli od ponad 125 lat, i w przeszłości w związku z niższą średnią wieku, odgrywała nawet większą rolę niż obecnie. Z biegiem czasu coraz większy odsetek osób korzystał z emerytury związanej z osiągnięciem wieku emerytalnego, w efekcie czego niespełna 1/5 świadczeń wynikała z tytułu zmniejszenia zdolności do pracy zarobkowej. Poszukując przyczyn spadku udziału emerytur z tytułu zmniejszenia zdolności do pracy, który w latach 70. sięgał jeszcze prawie 50%, autor wskazuje na zmiany przepisów, które w 2001 roku wprowadziły istotne dla tego zakresu regulacje, zastępujące dotychczasową emeryturę z tytułu utraty zdolności do pracy, przez dwustopniowe świadczenie. Przyjęte wówczas procedury przyznawania emerytury z tytułu utraty czy zmniejszenia zdolności do pracy sprawiają, że wiele wniosków związane z tym świadczeniem jest odrzucanych. Tymczasem, pomimo iż kwestia zabezpieczenia społecznego osób z ograniczeniami zdrowotnymi do pracy powinna mieć priorytetowy charakter, w aktualnej umowie koalicyjnej partii rządzących w Niemczech nie poświęcono jej miejsca, chociaż z powodu zmian postępujących w świecie pracy niezbędne jest podjęcie odpowiednich reform, które zapewniłyby dostęp do świadczeń z tytułu zmniejszenia zdolności do pracy bez zbytnich przeszkód.